

I UVODNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se: zahtevi za redovne i vanredne preglede liftova u upotrebi, zahtevi za bezbednost liftova tokom veka upotrebe, kao i zahtevi koje mora da ispuni telo za pregled lifta da bi bilo imenovano za pregled lifta u upotrebi.

Primena

Član 2

Ovaj pravilnik se primenjuje na liftove koji se trajno upotrebljavaju u zgradama i objektima i namenjeni su za prevoz:

- lica,
- lica i tereta,
- samo tereta ukoliko je nosač dostupan, odnosno ukoliko lice može da uđe u njega bez poteškoća i ako je opremljen komandama postavljenim unutar nosača ili nadohvat lica unutar nosača.

Ovaj pravilnik se primenjuje i na bezbednosne komponente liftova koje se upotrebljavaju u liftovima iz stava 1. ovog člana.

Uređaji i liftovi na koje se ne primenjuje pravilnik

Član 3

Ovaj pravilnik se ne primenjuje na:

- 1) uređaje za dizanje čija brzina nije veća od 0,15 m/s;
- 2) uređaje za dizanje na gradilištu;
- 3) žičare uključujući i uspinjače, za javni ili privatni prevoz ljudi;
- 4) liftove posebno projektovane i izrađene za vojnu ili policijsku namenu;
- 5) uređaje za dizanje iz kojih je moguće obavljati rad;

- 6) rudarsku opremu za dizanje namotavanjem;
- 7) uređaje za dizanje izvođača za vreme izvođenja scenskih predstava;
- 8) uređaje za dizanje ugrađene u prevozna sredstva;
- 9) uređaje za dizanje povezane sa mašinama i namenjene isključivo za pristup radnom mestu, uključujući mesta održavanja i pregleda na mašinama;
- 10) vozove sa zupčanikom i zupčastom letvom;
- 11) pokretne stepenice i pokretne pešačke trake.

Značenje pojedinih izraza

Član 4

Pojedini izrazi koji se upotrebljavaju u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

1) *lift* jeste postrojenje koje opslužuje određene nivoe, sa nosačem koji se kreće duž krutih vođica sa nagibom pod uglom većim od 15 stepeni prema horizontali, ili uređaj za dizanje koji se kreće duž utvrđenog stalnog puta iako se ne kreće između krutih vođica;

2) *bezbednosna komponenta lifta* jeste bezbednosna komponenta koja, ako je projektovana i izrađena tako da, kada je pravilno ugrađena i održavana i kada se koristi u skladu sa predviđenom namenom, omogućava da lift u koji je ugrađena ne ugrožava zdravlje ili bezbednost lica ili, gde je to odgovarajuće, bezbednost imovine. Bezbednosne komponente lifta su:

1. Uređaji za zabavljanje vrata voznog okna.
2. Uređaji za sprečavanje pada kabine ili nekontrolisanog kretanja.
3. Uređaji za ograničenje prekoračenja brzine.
4. Odbojnici:
 - 4.1 Odbojnici koji akumuliraju kinetičku energiju, bez prigušenja ili sa povratnim prigušenjem;
 - 4.2 Odbojnici sa prigušenjem.
5. Bezbednosni uređaji ugrađeni u cilindre hidrauličnih kola kada se ovi uređaji koriste kao uređaji za sprečavanje pada;
6. Elektronski bezbednosni uređaji u obliku bezbednosnih prekidača koji sadrže elektronske komponente.

3) *nosač* jeste deo lifta koji služi za podizanje ili spuštanje lica ili tereta;

4) *instalater lifta* jeste preduzetnik ili pravno lice koje je preuzelo odgovornost za projektovanje, izradu, ugradnju i stavljanje lifta na tržište, stavljanjem znaka usaglašenosti na lift i sačinjavanjem deklaracije o usaglašenosti lifta;

5) *vlasnik lifta* jeste vlasnik zgrade ili objekta u koji je lift ugrađen;

6) *imenovano telo za pregled lifta* je privredno društvo, ustanova ili drugo pravno lice i koje je imenovano za obavljanje poslova redovnog i/ili vanrednog pregleda lifta u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti i propisom donetim na osnovu tog zakona (u daljem tekstu: Imenovano telo);

7) *postojeći lift*, jeste lift koji je ugrađen u zgradu ili objekat, odnosno koji je stavljen u upotrebu pre 1. januara 2014. godine.

Drugi izrazi koji se upotrebljavaju u ovom pravilniku, a nisu definisani u stavu 1. ovog člana, imaju značenje definisano zakonima kojima se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti i standardizacija.

II ODRŽAVANJE LIFTA

Vlasnik lifta

Član 5

Vlasnik lifta obezbeđuje redovni i vanredni pregled lifta, održavanje lifta i spašavanje lica iz lifta.

Vlasnik lifta obezbeđuje bezbednu upotrebu i održavanje lifta, kao i spašavanje lica iz lifta, u skladu sa uputstvom za upotrebu i održavanje lifta i u skladu sa uputstvom za spašavanje lica iz lifta.

Redovan pregled lifta

Član 6

Vlasnik lifta obezbeđuje redovan pregled lifta.

Redovni pregled lifta obavlja se najmanje jednom godišnje.

Redovni pregled lifta obavlja Imenovano telo.

Lice koje obavlja poslove održavanja lifta prisustvuje i po potrebi učestvuje prilikom redovnog pregleda lifta.

Na zahtev Imenovanog tela za pregled lifta, vlasnik lifta obezbeđuje potrebne uslove za pregled.

Redovni pregled lifta obuhvata sve postupke koji su potrebni da se proveri da li liftovi stavljeni u upotrebu nakon 1. januara 2014. godine zadovoljavaju bitne zahteve propisa kojim se uređuju zahtevi za stavljanje na tržište liftova i bezbednosnih komponenti liftova.

Redovni pregled postojećeg lifta obuhvata sve postupke koji su potrebni da se proveri da li takav lift zadovoljava zahteve iz stava 8. ovog člana, kao i posebne zahteve za pregled postojećih liftova iz ovog pravilnika, odnosno u slučaju rekonstrukcije, dodatne posebne zahteve za pregled postojećih liftova iz ovog pravilnika.

U postupku redovnog pregleda lifta proverava se:

- 1) ispravan rad opreme za bezbednost i zaštitu;
- 2) ispravnost druge opreme koja bi mogla da utiče na bezbednost;
- 3) da li su nastale promene na liftu koje mogu da utiču na bezbednost;
- 4) da li su nastale promene u okruženju koje mogu da utiču na bezbednost;
- 5) da li dolazi do promena kod upotrebe lifta koje mogu da utiču na bezbednost;
- 6) da li se na liftu nalaze sve oznake i uputstva za upotrebu, održavanje i spašavanje lica iz lifta;
- 7) da li su u knjigu održavanja lifta upisane sve promene nastale od poslednjeg redovnog pregleda;
- 8) da li su od poslednjeg redovnog pregleda uklonjeni svi nedostaci koji su utvrđeni u Izveštaju o pregledu.

Imenovano telo posle obavljenog pregleda lifta sačinjava Izveštaj o pregledu, koji sadrži sve eventualne nedostatke na liftu, kao i rok za njihovo otklanjanje. U izveštaju o pregledu lifta, koji se izdaje na osnovu sprovedenog pregleda lifta, navode se podaci o propisu na osnovu kojeg je taj pregled izvršen (naziv propisa i broj službenog glasila u kome je taj propis objavljen).

Vlasnik lifta posle dostavljenog Izveštaja o pregledu preduzima sve potrebne radnje radi otklanjanja svih nedostataka koji su utvrđeni u Izveštaju o pregledu.

Kod prvog redovnog pregleda lifta Imenovano telo za pregled lifta svakom liftu koji pregleda dodeljuje njegov identifikacioni broj.

Identifikacioni broj iz stava 11. ovog člana je trajan i stavlja se od strane Imenovanog tela za pregled lifta na unutrašnju stranu vrata ormarića za upravljanje liftom.

Imenovano telo upisuje identifikacioni broj lifta u knjigu održavanja lifta.

Jednom određeni identifikacioni broj lifta ostaje nepromenjen, bez obzira na promenu Imenovanog tela koje kasnije vrši redovan pregled tog lifta.

U knjigu održavanja lifta Imenovano telo za pregled lifta upisuje datum obavljenog pregleda lifta, naziv tog tela, broj lifta, nedostatke koji bitno narušavaju bezbednost korisnika lifta i rok za njihovo otklanjanje, kao i da li je dozvoljena upotreba lifta.

Izveštaj o pregledu lifta se čuva zajedno s tehničkom dokumentacijom lifta.

Ako lift ne zadovoljava zahteve iz stava 7. ovoga člana tako da je bitno narušena bezbednost korisnika, Imenovano telo za pregled lifta privremeno stavlja lift van upotrebe i o tome odmah obaveštava nadležnog inspektora, održavaoca lifta i vlasnika lifta.

Izuzetno od stava 17. ovog člana, ako bezbednost korisnika lifta nije bitno narušena, Imenovano telo za pregled lifta može da dozvoli rad lifta u određenom vremenskom periodu, za koje vreme je vlasnik lifta dužan da otkloni sve uočene nedostatke.

Imenovano telo za pregled lifta utvrđuje da li su u ostavljenom roku otklonjeni svi nedostaci.

Otklonjene nedostatke potvrđuje održavalac lifta u knjizi održavanja lifta i o tome obaveštava vlasnika lifta i Imenovano telo za pregled lifta.

Ako vlasnik ne otkloni nedostatke u roku, Imenovano telo za pregled lifta o tome obaveštava nadležnog inspektora.

Dok se ne otklone svi nedostaci na liftu, vlasnik ne može da promeni Imenovano telo za pregled lifta koje je izvršilo redovan pregled lifta i utvrdilo nedostatke na liftu, niti da koristi taj lift u periodu do izdavanja izveštaja Imenovanog tela kojim se potvrđuje da su nedostaci otklonjeni.

Odredbe st. 15. do 22. ovog člana primenjuju se i na vanredni pregled lifta.

Vanredni pregled lifta

Član 7

Vanredni pregled lifta obavlja Imenovano telo za pregled lifta.

Zahtev za vanredni pregled dostavlja se Imenovanom telu za pregled lifta u pisanom obliku sa podatkom o licu koje obavlja poslove održavanja lifta, odnosno o izvođaču radova na liftu, kao i sa nazivom Imenovanog tela za pregled lifta koje je izvršilo pregled lifta i po čijem Izveštaju o pregledu je došlo do promene na liftu.

Lice koje obavlja poslove održavanja lifta prisustvuje prilikom vanrednog pregleda lifta.

Vlasnik lifta dostavlja Imenovanom telu za pregled lifta svu potrebnu dokumentaciju, pre pregleda lifta.

Vanredni pregled sprovodi se u slučaju:

- 1) nastalih osnovnih promena na liftu ili
- 2) stavljanja lifta u upotrebu posle nezgode ili
- 3) zahteva vlasnika lifta u slučaju kvara na liftu ili
- 4) zahteva nadležnog inspektora ili
- 5) izdavanja negativnog izveštaj o pregledu lifta.

Ukoliko je Imenovano telo izdalo negativan Izveštaj o pregledu lifta, vanredni pregled tog lifta obavlja isto telo.

Vanredni pregled mora da uzme u obzir ocenu rizika i mora da utvrdi da su ispunjeni svi bitni zahtevi za zdravlje i bezbednost iz pravilnika kojim se uređuju zahtevi za stavljanje na tržište liftova i bezbednosnih komponenti liftova, a u slučaju postojećih liftova, posebni zahtevi za pregled postojećih liftova i dodatni posebni zahtevi za pregled postojećih liftova iz ovog pravilnika.

Imenovano telo za pregled lifta sačinjava Izveštaj o pregledu i upisuje u knjigu održavanja lifta datum kada je pregled obavljen, kao i rezultate pregleda.

Imenovano telo za pregled lifta vodi evidenciju obavljenih pregleda sa podacima koji su istovetni podacima koji su upisani u knjigu održavanja lifta.

Podatke iz stava 8. ovog člana Imenovano telo za pregled lifta dostavlja ministarstvu nadležnom za imenovanje tela za pregled lifta u skladu sa ovim pravilnikom (u daljem tekstu: Ministarstvo) i nadležnom inspektor, na njihov zahtev.

Osnovne promene na liftu

Član 8

Pod osnovnom promenom na liftu smatraju se:

1) Promene:

- (1) nazivne brzine;
- (2) nazivne nosivosti;
- (3) težine kabine i protivtega;
- (4) visine dizanja.

2) Promene ili zamene:

- (1) sistema upravljanja;
- (2) vođica;
- (3) tipa vrata (ili dodatno ugrađivanje jednih ili više vrata ili vrata kabine);
- (4) pogonskog uređaja ili pogonske užetnjače;
- (5) bezbednosnih komponenti iz člana 4. ovog pravilnika (zamena uređaja za zabavljanje vrata voznog okna istog tipa ne smatra se osnovnom promenom na liftu);
- (6) nosećih sredstava.

Održavanje lifta

Član 9

Vlasnik lifta obezbeđuje održavanje lifta.

Pod održavanjem lifta smatra se preduzimanje svih potrebnih radnji i mera tokom veka upotrebe lifta, radi obezbeđivanja bezbednog rada lifta i njegovih sastavnih delova, a naročito pregled postrojenja lifta i kontrola njegovog rada prema uputstvu

za upotrebu i uputstvu za održavanje, otklanjanje utvrđenih nedostataka, kao i zamena neispravnih i oštećenih sastavnih delova lifta.

Za svaki lift mora da postoji uputstvo za upotrebu, uputstvo za održavanje, kao i uputstvo za spašavanje lica iz lifta.

Održavalac lifta, prilikom održavanja i spašavanja lica, mora da se pridržava uputstava iz stava 3. ovog člana.

Ako za lift nema uputstava iz stava 3. ovog člana ili ako su ona nepotpuna, vlasnik lifta mora da pribavi ova uputstva od instalatera lifta ili obezbedi njihovu izradu ili dopunu, uz saglasnost Imenovanog tela za pregled lifta.

Obim održavanja lifta

Član 10

Održavanje lifta obuhvata, naročito:

- 1) proveru ispravnosti rada svih bezbednosnih uređaja, a naročito rada bezbednosnih uređaja kočnice pogonskog uređaja, hvatačkog uređaja, graničnika brzine, krajnjih sklopki, odbojnika, vrata voznog okna i zabrave vrata voznog okna;
- 2) proveru užadi ili lanaca, kao i drugih nosećih sredstava i njihove veze s kabinom i protivtegom;
- 3) proveru vuče koja se ostvaruje silom trenja;
- 4) proveru izolacije svih strujnih kola i njihovih veza s uzemljenjem;
- 5) proveru priključaka na gromobransku instalaciju;
- 6) čišćenje i podmazivanje delova lifta;
- 7) proveru ispravnosti rada lifta pri vožnji od stanice do stanice uzduž voznog okna u oba smera, kao i pri pristajanju;
- 8) proveru nužnih izlaza;
- 9) proveru ispravnosti pogonskih i upravljačkih uređaja lifta.

Održavanje lifta obavlja se najmanje jednom mesečno.

Kod održavanja lifta moraju da se bez odlaganja otklone svi nedostaci u radu lifta, a neispravni i oštećeni delovi lifta moraju da se zamene ispravnim delovima.

Ako se prilikom održavanja lifta utvrde neispravnosti koje mogu dovesti do opasnog pogonskog stanja, lift se mora privremeno staviti van upotrebe (isključiti pogon lifta) dok se utvrđene neispravnosti ne otklone.

Poslovi održavanja lifta

Član 11

Održavalac lifta:

- 1) sačinjava plan održavanja lifta;
- 2) obavlja održavanje u skladu sa uputstvima za održavanje i na osnovu Izveštaja imenovanog tela za pregled lifta o obavljenom redovnom pregledu lifta;
- 3) održava lift tako da u toku upotrebe zadovoljava zahteve iz ovog pravilnika;
- 4) privremeno stavlja lift van upotrebe (isključuje pogon lifta) u slučaju nedostataka koje nije moguće odmah ukloniti, a koji predstavljaju opasnost za bezbednost korisnika, te obaveštava vlasnika o privremenom stavljanju lifta van upotrebe;
- 5) vodi knjigu održavanja lifta;
- 6) obezbeđuje potrebne rezervne delove za popravke i zamene;
- 7) obaveštava vlasnika o potrebnim promenama na liftovima;
- 8) obaveštava vlasnika o potrebnim redovnim pregledima lifta;
- 9) prisustvuje i po potrebi učestvuje u redovnim pregledima lifta;
- 10) obavlja spašavanje lica iz lifta i bez posebnog zahteva vlasnika lifta.

Održavalac lifta mora da bude upoznat sa svim uputstvima iz člana 9. ovog pravilnika.

Ako se nedostaci na liftu ne mogu otkloniti odmah, održavalac lifta o tome odmah obaveštava vlasnika lifta i takve nedostatke konstatuje u knjizi održavanja lifta.

Ako su nedostaci iz stava 3. ovog člana takvi da onemogućavaju bezbednu upotrebu lifta, održavalac lifta odmah privremeno stavlja van upotrebe taj lift i o tome obaveštava vlasnika lifta i Imenovano telo za pregled lifta.

Uslovi za održavaoca lifta

Član 12

Za obavljanje poslova održavanja lifta održavalac lifta mora da ima:

- 1) najmanje dva zaposlena, stručno osposobljena lica sa tehničkim znanjem, kao i dovoljnim i odgovarajućim iskustvom za obavljanje poslova održavanja lifta;
- 2) potrebnu opremu za obavljanje poslova održavanja lifta.

Uslovi za spašavanje lica iz lifta

Član 13

Za vreme dok traje spašavanje lica iz lifta, uspostavlja se kontakt između lica koje obavlja spašavanje (u daljem tekstu: spasilačko osoblje) i lica u kabini lifta.

Radi obavljanja spašavanja lica iz lifta održavalac lifta mora da:

- 1) raspolaže dovoljnim brojem spasilačkog osoblja u zavisnosti od broja liftova koje održava;
- 2) raspolaže odgovarajućim prevoznim sredstvom, odnosno da ima drugu mogućnost da blagovremeno stigne do objekta i lifta iz koga se spašavaju lica;
- 3) obezbedi da spasilačko osoblje, u najkraćem mogućem vremenu od dobijanja poziva za spašavanje lica iz lifta, bude u mogućnosti da uspostavi kontakt sa licima u kabini lifta;
- 4) obezbedi da spasilačko osoblje stigne do objekta i lifta iz koga se vrši spašavanje lica, za vreme koje ne može biti duže od 60 minuta od dobijanja poziva za spašavanje lica iz lifta, osim u slučaju vanrednih okolnosti koje to onemogućavaju (zastoj u saobraćaju, poplava, otežani saobraćaj zbog velikih snežnih padavina ili neočišćenog snega sa kolovoza i sl.), kao i u slučaju kada sedište održavaoca lifta nije u mestu u kome se nalazi objekat i lift iz koga se vrši spašavanje lica.

U slučajevima iz stava 2. tačka 4) ovog člana, održavalac lifta mora da pozove drugog teritorijalno najbližeg održavaoca lifta.

Podaci o spašavanju lica, moraju da se upišu u knjigu održavanja lifta.

Knjiga održavanja lifta

Član 14

Svaki lift mora da ima knjigu održavanja lifta. Knjiga održavanja lifta sadrži:

1) opšte podatke o liftu, i to o:

- (1) vlasniku lifta;
- (2) mestu ugradnje lifta;
- (3) instalateru lifta;
- (4) godini ugradnje lifta;

2) osnovne podatke o liftu, ukoliko su poznati, i to o:

- (1) vrsti lifta;
- (2) nazivnoj nosivosti i brzini lifta;
- (3) najvećem broju uključenja na sat;
- (4) broju časova rada u toku 24 časa;
- (5) broju stanica i oznaci glavne stanice;
- (6) visini dizanja, vrsti električne energije i napona za strujna kola, kao i podatke o zaštiti od previsokog napona dodira;
- (7) vrsti kabine, njenoj veličini i materijalu od kojeg je izrađena, konstrukciji kabine i poda kabine, kao i mere i podatke o obešenju vođica kabine i mere i podatke o obešenju vođica protivtega;
- (8) konstrukciji hvatačkog uređaja i veličini puta zahvatanja;
- (9) provetravanju prostora sa mašinskim komandama i provetravanju kabine;
- (10) vrsti reduktora, broju hodova puža i zubaca na pužnom točku;
- (11) prečniku užetnjače, obuhvatnom uglu i uglu žleba užetnjače;

- (12) tehničkim karakteristikama čelične užadi za kabinu i protivteg;
- (13) uređaju za kompenzaciju, graničniku brzine, kopirnom uređaju i krajnjim sklopkama i tehničkim karakteristikama pogonskog motora (tip, snaga, broj obrtaja okretanja, nazivna struja, zamajni moment i provetravanje);
- (14) sigurnosnim uređajima, broju komandnih tabli, preseku glavnog električnog voda i vrsti odbojnika ispod kabine odnosno protivtega;

3) podatke o izmenama opštih podataka i osnovnih karakteristika lifta;

4) podatke o održavanju i isključivanju lifta iz upotrebe zbog neispravnosti, proverama lifta, o svakoj intervenciji na liftu, odnosno o utvrđenim nedostacima i njihovom otklanjanju, kao i zameni delova lifta;

5) podatke o održavaocu lifta;

6) identifikacioni broj lifta;

7) podatke o licu nadležnom za spašavanje lica iz lifta.

Imenovano telo za pregled lifta

Član 15

Imenovano telo za pregled lifta vrši vanredne i redovne preglede lifta, i proverava da li su ispunjeni posebni zahtevi za pregled postojećih liftova iz ovog pravilnika, odnosno u slučaju rekonstrukcije, dodatni posebni zahtevi za pregled postojećih liftova iz ovog pravilnika.

Imenovano telo za pregled lifta imenuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti i propisom donetim na osnovu tog zakona.

Imenovano telo za pregled lifta vodi evidenciju liftova nad kojima je izvršen vanredni ili redovni pregled.

Evidencija o liftovima iz stava 3. ovog člana se dostavlja nadležnom inspektor i ministarstvu koje je imenovalo telo za pregled liftova na njihov zahtev.

Imenovano telo za pregled lifta koje je izvršilo vanredni i redovni pregled lifta dostavlja drugim Imenovanim telima za pregled lifta, a nadležnom inspektor i ministarstvu iz stava 4. ovog člana, na njihov zahtev, informacije o liftovima i njihovim vlasnicima kod kojih su pregledom utvrđeni nedostaci, odnosno neispravnost. Informacije iz ovog stava su: podaci o vlasniku neispravnog lifta, adresa objekta u kome se taj lift nalazi, fabrički broj lifta i identifikacioni broj lifta.

Imenovano telo za pregled lifta dostavlja vlasniku lifta Izveštaj o pregledu lifta, sa utvrđenim nedostacima.

Ako je postupak pregleda lifta započet od strane jednog Imenovanog tela za pregled lifta, drugo imenovano telo za pregled lifta, u slučaju da raspolaže takvim informacijama, ne može da prihvati novi zahtev za pregled istog lifta.

Zahtevi koje mora da ispuni telo za pregled lifta da bi bilo imenovano za pregled liftova u upotrebi

Član 16

Da bi bilo imenovano za obavljanje poslova pregleda liftova u upotrebi iz ovog pravilnika, telo za pregled lifta mora da ispuni sledeće zahteve:

1) Telo za preglede liftova u upotrebi mora da ima status pravnog lica registrovanog u Republici Srbiji.

2) Telo za preglede liftova u upotrebi mora da bude nezavisno od svih strana zainteresovanih za rezultate pregleda ("treća strana") i nezavisno od organizacije i proizvođača koje pregleda, telo za preglede liftova koje je član poslovnog ili profesionalnog udruženja koje predstavlja organizacije uključene u aktivnosti projektovanja, proizvodnje, snabdevanja, sklapanja, korišćenja ili održavanja liftova ili bezbednosnih komponenti čiju usaglašenost ocenjuje, može biti imenovano pod uslovom da dokaže svoju nezavisnost i odsustvo sukoba interesa.

3) Telo za preglede liftova, njegov direktor, odnosno članovi izvršnog odbora direktora, izvršni direktori ili članovi nadzornog odbora i sl. tog tela (u daljem tekstu: najviše rukovodstvo), kao i zaposlena i druga lica angažovana za sprovođenje aktivnosti pregleda liftova (u daljem tekstu: osoblje) ne smeju da budu projektanti, proizvođači, isporučioци, instalateri, kupci, korisnici ili održavaoci liftova i bezbednosnih komponenti za liftove čiju usaglašenost ocenjuju, niti smeju da budu zastupnici bilo koje od tih strana, čime se ne dovodi u pitanje upotreba pregledanih liftova neophodnih za rad tog tela ili upotreba liftova za sopstvene potrebe.

4) Najviše rukovodstvo tela za preglede liftova, kao i njegovo osoblje ne smeju da budu direktno uključeni u aktivnosti projektovanja, proizvodnje, isporuke, instaliranja, korišćenja ili održavanja predmetnih liftova ili bezbednosnih komponenti za liftove, niti da budu zastupnici bilo koje strane uključene u te aktivnosti, niti smeju da sprovedu aktivnosti koje bi mogle da utiču na njihovo prosuđivanje i integritet u vezi sa poslovima pregleda za koje su imenovana.

5) Telo za preglede liftova u upotrebi mora da obezbedi da aktivnosti njegovih podizvođača ne ugrožavaju poverljivost, objektivnost i nepristrasnost u sprovođenju aktivnosti pregleda liftova.

6) Telo za preglede liftova u upotrebi i njegovo osoblje dužno je da sprovedi aktivnosti pregleda liftova sa najvišim stepenom profesionalnog integriteta i sa neophodnom tehničkom kompetentnošću u određenoj oblasti i ne sme da bude izloženo bilo kakvim pritiscima ili drugim razlozima i uticajima, posebno finansijskim, koji bi mogli da utiču na donošenje odluke i rezultate sprovedenih aktivnosti pregleda liftova, naročito od strane lica ili grupa lica koje su zainteresovane za rezultate tih aktivnosti.

7) Telo za preglede liftova u upotrebi mora da bude kompetentno za sprovođenje aktivnosti pregleda liftova u skladu sa postupkom pregleda za koji traži imenovanje.

8) Za svaki postupak pregleda lifta, za koje telo za pregled lifta u upotrebi traži imenovanje, to telo, i pre i posle imenovanja, mora da ima na raspolaganju:

(1) osoblje sa tehničkim znanjem, kao i dovoljnim i odgovarajućim iskustvom za obavljanje poslova pregleda liftova;

(2) opise procedura u skladu sa kojima se sprovodi pregled lifta, pri čemu mora da:

- obezbedi transparentnost,

- obezbedi staranje o istovetnoj primeni tih procedura,

- ima i primenjuje pravila i procedure kojima su jasno razgraničene aktivnosti pregleda liftova koje sprovodi u svojstvu imenovanog tela i aktivnosti koje sprovodi u drugom svojstvu ili bilo koje druge aktivnosti,

- ima i primenjuje odgovarajuću proceduru kojom je uredilo postupak odlučivanja po prigovorima na rad tog tela i donete odluke.

9) Telo za preglede liftova u upotrebi mora da raspolaže svim neophodnim sredstvima kako bi moglo da, na odgovarajući način, obavlja tehničke i administrativne poslove u vezi sa aktivnostima pregleda liftova, kao i da ima pristup svoj neophodnoj opremi.

10) Osoblje zaduženo za obavljanje poslova pregleda liftova u upotrebi, mora da ima i:

(1) odgovarajuće stručno-tehničko obrazovanje i radno iskustvo, odnosno odgovarajuću tehničku i stručnu obuku koja obuhvata sve aktivnosti pregleda liftova u vezi sa kojima je telo imenovano;

(2) odgovarajuće poznavanje zahteva za preglede koje sprovodi i ovlašćenje za obavljanje tih pregleda;

(3) odgovarajuće poznavanje i razumevanje bitnih zahteva i relevantnih srpskih standarda iz pravilnika kojim su uređeni zahtevi za stavljanje na tržište liftova i bezbednosnih komponenti, kao i zahteve zakona kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti i propisa koji su doneti na osnovu tog zakona;

(4) sposobnost pripreme zapisa i izveštaja o izvršenim aktivnostima pregleda liftova u upotrebi u skladu sa ovim pravilnikom.

11) Nepristrasnost tela za preglede liftova, odnosno njegovog najvišeg rukovodstva i osoblja koje sprovodi aktivnosti pregleda liftova mora da bude garantovana, a zarade, naknade, odnosno nagrade osoblja koje sprovodi aktivnosti pregleda liftova ne smeju da zavise od broja obavljenih pregleda, niti od rezultata takvih pregleda.

12) Telo za preglede liftova u upotrebi mora da ima zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu od profesionalne delatnosti.

13) Telo za preglede liftova u upotrebi i njegovo osoblje moraju da poštuju poverljivost podataka i informacija u vezi sa pregledima liftova, u skladu sa zakonom, ovim se ne dovode u pitanje obaveze koje telo za preglede liftova ima prema nadležnim organima, dok se prava svojine štite u skladu sa zakonom.

14) Imenovano telo za pregled lifta mora da ispuni i zahteve srpskog standarda SRPS ISO IEC 17020, kao i da ima u radnom odnosu ili na drugi način angažovano osoblje, i to najmanje jednog:

(1) diplomiranog inženjera elektrotehničke ili mašinske struke sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima pregleda i ispitivanja liftova, za rukovođenje poslovima pregleda i/ili ispitivanja lifta;

(2) diplomiranog inženjera elektrotehničke ili mašinske struke sa najmanje tri godine radnog iskustva ili inženjera elektrotehničke, ili mašinske struke sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima pregleda i/ili ispitivanja lifta;

(3) lice sa završenim srednjim stručnim obrazovanjem u zvanju tehničara elektrotehničke ili mašinske struke sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima pregleda i ispitivanja liftova.

III POSEBNI ZAHTEVI ZA PREGLED POSTOJEĆIH LIFTOVA

Posebni zahtevi za pregled postojećih liftova

Član 17

Prilikom redovnog i vanrednog pregleda postojećih liftova, imenovano telo za pregled lifta, pored ispunjenosti zahteva navedenih u članu 6. stav 8. ovog pravilnika, proverava da li:

1) su na ulazima u kabinu lifta za prevoz lica, kao i lifta za prevoz tereta i lica, ugrađena vrata kabine, ili, u slučaju kada zbog dimenzija ili nazivne nosivosti lifta nije moguće ugraditi vrata kabine, da li je ugrađen detektor prisutnosti lica (npr. svetlosna zavesa i sl.);

2) se u kabini lifta nalazi pokazivač ili druga oznaka položaja kabine;

3) uređaji za zabavljanje vrata voznog okna (zabrave) zadovoljavaju bitne zahteve za bezbednost iz pravilnika kojim se uređuju zahtevi za stavljanje na tržište liftova i bezbednosnih komponenti liftova;

4) su noseća sredstva (užad, lanci, trake i dr.), na kojima su obešeni kabina i protivteg, redovno pregledani i po potrebi menjani;

5) upravljanje pogona lifta obezbeđuje visoku tačnost zaustavljanja kabine u stanicama;

6) su graničnici brzine redovno pregledani i po potrebi menjani;

7) su prilazi mašinskim komandama lifta bezbedni i lako pristupačni;

8) su prozirni kontrolni otvori na vratima voznog okna izrađeni od takvog materijala i takvih dimenzija da spreče mogućnost nastajanja povreda.

Pretpostavlja se da postojeći liftovi ispunjavaju bitne zdravstvene i bezbednosne zahteve iz pravilnika kojim se uređuju zahtevi za stavljanje na tržište liftova i bezbednosnih komponenti liftova, ako zadovoljavaju zahteve za pregled propisane u stavu 1. ovog člana.

Dodatni posebni zahtevi za pregled postojećih liftova

Član 18

Ako se zgrada ili objekat u koji je ugrađen postojeći lift rekonstruiše u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje izgradnja objekata, kao i ako je u okviru rekonstrukcije zgrade ili objekta predviđena i rekonstrukcija lifta, tada prilikom redovnog i vanrednog pregleda postojećih liftova, imenovano telo za pregled lifta, osim zahteva iz člana 17. ovog pravilnika, proverava:

1) da su na automatska vrata kabine ugrađeni senzori za detekciju prisutnosti lica i životinja ako su ugrađena i automatska vrata voznog okna;

2) da u kabini lifta postoji nužna rasveta i alarmni uređaj koji će da deluje i u slučaju prekida dotoka električne energije;

3) da u kabini lifta moraju da se ugrade upravljački uređaji, a na prilaznim vratima voznog okna i pozivni uređaji koje će moći samostalno da koriste i lica s invaliditetom u skladu s posebnim propisima;

4) da su na liftovima, čija je brzina veća od 0,63 m/s, ugrađeni hvatački uređaji s postupnim kočenjem;

5) da je kod lifta sa bezreduktorskim pogonom ugrađen uređaj koji sprečava nekontrolisano kretanje kabine u smeru prema gore, odnosno kod lifta sa reduktorskim pogonom u slučaju kada se menja noseći okvir kabine, odnosno hvatački uređaj.

Rekonstrukcijom lifta smatraju se promene na liftu navedene u članu 8. ovog pravilnika.

Pretpostavlja se da rekonstruisani liftovi ispunjavaju bitne zdravstvene i bezbednosne zahteve iz pravilnika kojim se uređuju zahtevi za stavljanje na tržište liftova i bezbednosnih komponenti liftova, ako zadovoljavaju zahteve za pregled propisane u stavu 1. ovog člana.

IV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 19

Tela za preglede liftova u upotrebi, koja su imenovana u skladu sa Pravilnikom o bezbednosti liftova ("Službeni glasnik RS", broj 101/10), obavljaju poslove pregleda liftova u skladu sa ovim pravilnikom, do okončanja postupka imenovanja u skladu sa ovim pravilnikom.

Tela za preglede liftova iz stava 1. ovog člana, mogu da organu nadležnom za imenovanje podnesu zahtev za imenovanje u skladu sa ovim pravilnikom najkasnije tri meseca od dana njegovog stupanja na snagu.

Tela za preglede liftova iz stava 1. ovog člana, koja ne podnesu zahtev za imenovanje u roku iz stava 2. ovog člana, odnosno tela za preglede liftova za koja organ nadležan za imenovanje, po podnetom zahtevu, utvrdi da ne ispunjavaju zahteve iz ovog pravilnika, neće moći da obavljaju poslove pregleda liftova kao imenovana tela u skladu sa ovim pravilnikom.

Izveštaji o pregledu lifta koji su, do dana stupanja na snagu ovog pravilnika, tela iz stava 1. ovog člana izdala sa rokom važenja, važe do isteka roka na koji su izdati.

Član 20

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".